

СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ
НА
ПРОГРАМА (INTERREG VI-A) ИПП БЪЛГАРИЯ - СЕВЕРНА МАКЕДОНИЯ
ССІ НОМЕР: 2021ТС16ІРСВ006

ПРАВИТЕЛСТВОТО НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ,

представявано от министъра на регионалното развитие и благоустройството

и

ПРАВИТЕЛСТВОТО НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЯ,

представявано от министъра на местното самоуправление на Република Северна Македония

(наричани по-долу Участващи държави),

Съгласно:

- Регламент (ЕС) 2021/1529 на Европейския парламент и на Съвета от 15 септември 2021 г. за създаване на Инструмент за предприєдинителна помощ (ИПП III) (наричан по-долу Регламент (ЕС) № 2021/1529);
- Регламент (ЕС) 2021/1059 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. относно специалните разпоредби за целта „Европейско териториално сътрудничество“ (Interreg), подкрепяна от Европейския фонд за регионално развитие и от инструменти за външно финансиране (наричан по-долу Регламент (ЕС) № 2021/1059);
- Регламент (ЕС) № 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за установяване на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за подпомагане на управлението на границите и визовата политика (наричан по-долу Регламент (ЕС) № 2021/1060);
- Финансова рамка за партньорско споразумение между Европейската комисия и Република Северна Македония представлявана от правителството на Република

Северна Македония относно конкретните договореностите за изпълнение на финансовата помощ от Съюза за Северна Македония по Инструмента за предприсъединителна помощ (ИПП III);

- Споразумение за партньорство между Европейската комисия и България относно финансирането чрез Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), Европейския социален фонд+ (ЕСФ+), Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход (ФСП) и Европейския фонд за морско дело и рибарство (ЕФМДР), одобрено от Комисия с Решение С(2022) 4607 от 6 юли 2022 г;
- Програма (Interreg VI-A) ИПП България - Северна Македония, с номер ССИ 2021ТС16РСВ006, одобрена от Европейската комисия с Решение С (2022) 8880 окончателен от 29 ноември 2022 г. (наричана по-долу Програмата);
- Финансово споразумение между Европейската комисия и Правителството на Република Северна Македония по програмата (Interreg VI-A) ИПП България-Северна Македония, влязло в сила на 28 ноември 2023 г.

и имайки предвид че:

- (1) Настоящата Програма се изпълнява при споделено управление. Следователно Република България и Европейската комисия (наричана по-долу Комисията) отговарят за управлението и контрола на Програмата в съответствие със своите отговорности, предвидени в Регламент (ЕС, Евратом) № 2024/2509.
- (2) В Република България са определени единен Управляващ орган, Счетоводен орган и Одитен орган с Решение № 712 на Министерския съвет от 06 октомври 2020 г., изменено с Решение № 519 от 22 юли 2022 г. за целите на чл. 71, параграфи 1, 2 и 3 от Регламент (ЕС) № 2021/1060.
- (3) Националният орган е определен в Северна Македония със Споразумение № 11-91/4 от 02 май 2023 г. от Националния координатор по ИПП, който е назначен от правителството на Република Северна Македония с Решение № 41-10346/3 от 15.11.2022 г. за управление на средствата по ИПП III от Европейския съюз за Република Северна Македония.
- (4) Управляващият орган (УО) и Националният орган (НО) отговарят за правилното изпълнение на задачите, които са им възложени съгласно програмата, настоящото Споразумение за изпълнение и приложимото европейско и национално законодателство.

СЕ СПОРАЗУМЯХА ЗА СЛЕДНОТО:

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет

Споразумението за изпълнение на програмата (Interreg VI-A) ИПП България - Северна Македония (наричано по-долу Споразумението) определя общите правила за управление и изпълнение на Програмата, както и органите по програмата и разпределението на функциите между тях.

Член 2

Приложими разпоредби

- (1) По отношение на Република България като държава-членка на ЕС, участваща в Програмата, са в сила правилата, приложими по цел Европейско териториално сътрудничество, заложи в Регламент (ЕС) № 2021/1060 и Регламент (ЕС) № 2021/1059.
- (2) По отношение на Република Северна Македония, участваща в Програмата като бенефициер по ИПП III, са в сила правилата, приложими по цел Европейското териториално сътрудничество, заложи в Регламент (ЕС) 2021/1529, без да се засягат обосноваваните изключения, предвидени в съответното Финансово споразумение.

Член 3

Определения

- (1) За целите на настоящото Споразумение се прилагат определенията и разпоредбите, посочени в член 2 от Регламент (ЕС) 2021/1059 и член 2 от Регламент (ЕС) 2021/1060.
- (2) За целите на настоящото Споразумение се прилагат следните допълнителни определения:
 - **„Програмата“**: означава програмата (Interreg VI-A) ИПП България - Северна Македония за периода 2021-2027 г., включително свързаните с нея документи, както са коригирани или изменени, като например:
 - Програмен документ (CCI 2021TC16IPCB006), одобрен с Решение С(2022) 8880 окончателен на Комисията от 29 ноември 2022 г;
 - „Описание на системата за управление и контрол“;

- „Наръчник за изпълнение на Програмите (Interreg VI-A) ИПП“;
 - „Процедурен правилник на Комитета за наблюдение по Програмата“;
 - „Комуникационна стратегия“;
- **Приоритет:** един от приоритетите на стратегията на програмата, съответстващ на тематичен приоритет, посочен в приложение III към Регламент (ЕС) № 2021/1529. Състои се от една или повече специфични цели и описание на действията, които ще бъдат подкрепени, както и очакваният им принос за постигането на специфичните цели.
 - **Операция:** проект, договор, действие или група от проекти, избрани по програмата, които допринасят за постигането на целите и приоритета, с които са свързани.
 - **Бенефициер/партньор по проекта:** всяка институция/организация, която участва в изпълнението на дейностите по проекта, допустими за съфинансиране от ЕС.
 - **Водещ бенефициер/Водещ партньор:** всички бенефициери за дадена операция определят един от тях за водещ бенефициер/водещ партньор, който поема отговорността за изпълнението на цялата операция и за подписването на договор за субсидия с УО.
 - **Договор за субсидия:** писмено споразумение между УО и Водещия бенефициер/Водещия партньор, в което се определят подробните условия за правилното изпълнение на избраната операция.
 - **Нередност:** всяко нарушение на приложимото право, произтичащо от действие или бездействие на икономически оператор, което има или би имало за последица нанасянето на вреда на бюджета на Съюза чрез начисляване на неоправдани разходи в този бюджет.

ГЛАВА II

АДМИНИСТРАТИВНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 4

Управляващ орган

- (1) Дирекция „Управление на териториалното сътрудничество“ в Министерството на регионалното развитие и благоустройството на Република България е определена за

единен Управляващ орган за целите на член 71 от Регламент (ЕС) № 2021/1060 и в съответствие с член 45, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 2021/1059.

(2) УО е отговорен за управлението и изпълнението на програмата в съответствие с принципите на доброто финансово управление и разпоредбите на член 46 от Регламент (ЕС) № 2021/1059 и членове 72, 74 и 75 от Регламент (ЕС) № 2021/1060.

(3) УО отговаря за следните задачи:

- да изпълнява задачи за проверка на управлението на програмата в съответствие с член 74 от Регламент (ЕС) № 2021/1060 относно проверките на управлението, плащанията към бенефициерите, мерките за борба с измамите, процедурите за предотвратяване, откриване и коригиране на нередности, законосъобразността и редовността на разходите, осчетоводени в сметките, декларацията за управление;
- да участват в процеса на оценка на проектните предложения;
- да осигури функционирането на системите за управление и контрол и адекватна одитна следа по отношение на изпълнението на програмата;
- да осигури записването и съхраняването по електронен път на данните за всяка операция, необходими за мониторинга, оценката, финансовото управление, проверките и одитите;
- да определи контролори, отговорни за проверката на управлението на територията на Република България;
- да назначи български представители в Комитета за наблюдение в сътрудничество със Съвместния Секретариат и да подпомага работата на Комитета за наблюдение;
- да осигури мерки за информация и публичност чрез уебсайта на Програмата в съответствие с член 49 от Регламент (ЕС) № 2021/1060;
- да представи на Комисията окончателен доклад за изпълнението на програмата в съответствие с член 33 от Регламент (ЕС) № 2021/1059

Член 5

Национален орган

(1) Министерството на местното самоуправление на Република Северна Македония е определено за Национален орган от Национален координатор по ИПП със Споразумение № 11-91/4 от 02 май 2023 г.

(2) НО отговаря за следните задачи:

- да подпомага УО при изпълнението на програмата;

- да определя представителите на Република Северна Македония в Комитета за наблюдение и да подпомага работата на Комитета за наблюдение;
- да участва в подготовката и преразглеждането на документи, свързани с програмата, включително насоки за кандидатите;
- да подпомага УО при координирането на процеса на оценка и подбор на операции, включително процедурата за назначаване на оценители, намиращи се в Република Северна Македония;
- да създаде адекватна система за контрол, за да се гарантира съответствието на разходите с програмата и правилата на ЕС, да се осигурят ефективни и пропорционални мерки за борба с измамите и адекватна одитна следа по отношение на бенефициерите от Република Северна Македония;
- да участва в процеса на оценка на проектни предложения;
- да гарантира функционирането на националната система за контрол чрез определяне на контрольорите, отговорни за извършването на проверките на разходите, декларирани от партньорите, намиращи се в Република Северна Македония;
- да осигури и преведе на партньорите по проекта от Република Северна Македония националното публично съфинансиране по Приоритети 1, 2 и 3, съответстващо на верифицираните разходи от УО;
- да предотвратява, открива, коригира и докладва за нередности, извършени от бенефициенти от Република Северна Македония, и да информира УО за всички нередности, открити или за които се предполага, че са извършени на територията на Република Северна Македония;
- да осигури необходимото възстановяване на средства в случай на финансови корекции на ниво програма, пропорционално на одобрения бюджет на проектите на бенефициентите, намиращи се в Република Северна Македония;
- да създаде ефективна система за проверка и избягване на евентуално двойно финансиране на партньорите от Република Северна Македония;
- да гарантира, че бенефициерите, участващи в изпълнението на операциите, поддържат или отделна счетоводна система, или подходящ счетоводен код за всички операции, свързани с дадена операция;
- да осигурява достъп до информация за УО, органа натоварен със счетоводната функция и Одитния орган, за да могат да изпълняват съответните си задачи;

- да качва всички документи в електронната система за управление (JEMS), свързани с изпълнението на програмата;
- да провежда процедури и да взема решения по жалби, подадени от бенефициенти от Република Северна Македония, и да информира УО за решението.

Член 6

Счетоводен орган

- (1) Дирекция „Национален фонд“ в Министерството на финансите на Република България е определена за орган, натоварен със счетоводната функция, отговорен за получаване на плащанията от ЕК в съответствие с член 72 от Регламент (ЕС) № 2021/1060 и за целите на член 47 от Регламент (ЕС) № 2021/1059.
- (2) Счетоводните функции ще се изпълняват в съответствие с член 76 от Регламент (ЕС) № 2021/1060 и член 47 от Регламент (ЕС) № 2021/1059.
- (3) Органът, изпълняващ счетоводната функция, може да издава насоки, инструкции и други документи, които се съгласуват с УО и са задължителни за програмата.

Член 7

Одитен орган и Група на одиторите

- (1) Изпълнителна агенция „Одит на средствата от ЕС“ към министъра на финансите на Република България е определена за единен Одитен орган (ОО) за целите на член 71 от Регламент (ЕС) № 2021/1060.
- (2) Функциите на Одитния орган се изпълняват в съответствие с член 48 от Регламент (ЕС) № 2021/1059.
- (3) ОО се подпомага от Група на одиторите съгласно член 48, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 2021/1059, състояща се от представители на всяка участваща държава:
 - а. За Република България - представител/и от Изпълнителна агенция „Одит на средствата от ЕС“ към Министерството на финансите, и
 - б. За Република Северна Македония - представител/представители на правителството на Република Северна Македония - Одитен орган на одита на Инструмента за предприсъединителна помощ.
- (4) Функциите на Групата на одиторите се изпълняват в съответствие с член 48, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 2021/1059.
- (5) Групата на одиторите се създава незабавно и се председателства от представител на ОО.

Член 8

Комитет за наблюдение

- (1) Комитетът за наблюдение (КН) се сформира в съответствие с член 28 от Регламент (ЕС) № 2021/1059 от участващите държави в рамките на три месеца от датата на уведомяване на държавата-членка за решението за одобряване на програмата.
- (2) Съставът на КН се договаря от участващите държави, при условие че е съставен от представители на съответните органи и организации в съответствие с член 29 от Регламент (ЕС) № 2021/1059.
- (3) Всяка от участващите държави отговаря за назначаването на националните представители в КН, като следва своите национални правила и принципите на партньорство и многостепенно управление.
- (4) КН се председателства от представител на УО или НО, в зависимост от страната домакин. Представители на Европейската комисия участват в работата на КН със съвещателен глас.
- (5) КН изпълнява функциите си в съответствие с разпоредбите на членове 22 и 30 от Регламент (ЕС) № 2021/1059. Отговорностите и процесът на вземане на решения на КН се определят от Процедурния правилник, изготвен по споразумение между УО и НО и приет на първото заседание на КН.
- (6) КН заседава поне веднъж годишно и разглежда всички въпроси, които засягат напредъка на програмите в постигането на техните цели. Допълнителни заседания могат да се свикват и по инициатива на една от участващите страни или на Комисията.
- (7) Във връзка с изпълнението на Приоритет 3 на програмата, основан на Териториална стратегия на Програмата (Interreg VI-A) България - Северна Македония, КН отговаря също за:
 - оценка и одобрение на Териториалната стратегия;
 - проверява дали Териториалната стратегия, предложените за финансиране проекти и начинът, по който са избрани, са в съответствие с правилата и целите на програмата;
 - одобрява пакетите за кандидатстване по поканите за подаване на проектни предложения;
 - даване на мандат на УО/НО/Съвместния секретариат за извършване на проверки на съответствието на програмата, оптимизиране на съдържанието и бюджетните аспекти на проектните предложения, които са преминали успешно етапа на

скрининг в процеса на подбор, както и посещения преди сключването на договори за проекти, избрани за финансиране;

- даване на мандат на УО/НО/Съвместния секретариат въз основа на решение на Съвета за управление (СУ) за разработване и изпълнение на рамката за изпълнение на Приоритет 3 на програмата, която ще подкрепя и подобрява изграждането на капацитет на всички участници, информационни и промоционални кампании, както и други събития, допринасящи за успешното постигане на целите на приоритета;
- одобряване на списъка на проектите, избрани за финансиране, на всеки етап от процеса на подбор.

Член 9

Съвместен секретариат

- (1) Съвместен секретариат (СС), създаден за изпълнението на програмата, с главен офис в Кюстендил (Република България) и клон в Струмица (Република Северна Македония).
- (2) Съставът, длъжностните характеристики и възнаграждението на персонала на СС се договарят от КН, като се осигурява балансиран брой експерти от участващите държави.
- (3) Подборът на персонал се извършва от УО и НО чрез публична и прозрачна процедура съгласно със съответното законодателство, като се спазва принципът на равни възможности за кандидатите. УО и НО могат да решат да продължат да работят с вече наетия персонал в СС и клона за периода 2021-2027 г.
- (4) Трудовите правоотношения на служителите в главния офис на СС ще се уреждат от българското законодателство. Персоналът на СС в главния офис ще бъде нает от УО. За назначаването на чуждестранни граждани в главния офис на СС не се изисква разрешение/я за работа и други разрешения.
- (5) Трудовите правоотношения на служителите в клона ще се уреждат от съответното законодателство на Република Северна Македония. Персоналът на СС в клона се назначава на трудов договор от НО.
- (6) Основните функции и отговорности на СС включват:
 - подпомагане на УО, КН, НО, СУ и ОО при изпълнението на съответните им функции;

- предоставяне на информация на потенциалните бенефициенти относно възможностите за финансиране;
 - подпомагане на бенефициентите при изпълнението на операции, улесняване и стимулиране на разработването на проекти;
 - наблюдение на напредъка на текущите проекти, включително на финансовия напредък, чрез оценяване и анализ на докладите за напредъка;
 - предоставяне на технически, съдържателни и финансови консултации на бенефициентите и кандидатите по проекти.
 - изпълнение на функциите на Оперативно звено към Съвета за управление на Териториалната стратегия;
- (7) Разходите на СС се покриват от бюджета на програмата (Техническа помощ).

Член 10

Национален контрол

- (1) В съответствие с разпоредбите на член 46, параграфи 3, 4 и 5 от Регламент (ЕС) № 2021/1059, за да се извършат проверките, предвидени в член 74, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕС) № 2021/1060, държавите членки и третите държави определят администратори, които отговарят за тази проверка на тяхна територия, като следват съответните национални процедури.
- (2) УО и НО осигуряват функционирането на своите национални системи за контрол на проверките на управлението на своята територия. Националната система за контрол за българските бенефициенти се създава в рамките на Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Република България. Националната система за контрол за бенефициерите от Република Северна Македония се координира от външни контрольори, наети на договор, в съответствие с националните процедури за договаряне в рамките на НО.
- (3) Контрольорите проверяват дали:
- съфинансираните продукти и услуги са били доставени;
 - операцията е в съответствие с приложимото право, програмата и условията за подкрепа на операцията;
 - размерът на разходите, заявени от бенефициерите, е бил изплатен и че бенефициерите водят отделни счетоводни записи или използват подходящи счетоводни кодове за всички транзакции, свързани с операцията;
 - са изпълнени условията за възстановяване на разходите на бенефициера.

- (4) Националният контрол в участващата държава се извършва въз основа на методология за управленски проверки, основана на риска, както е посочено в член 74, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 2021/1060. Методологията за базираните на риска управленски проверки се координира и одобрява от УО.
- (5) Разходите на контрольорите се покриват от бюджета на програмата (Техническа помощ).

Член 11

Оценители

- (1) За нуждите на техническата (качествена) оценка на проектните предложения могат да бъдат определени външни оценители. За дадена покана за проектни предложения, равен брой оценители от държавите-участнички следва да извършват техническа оценка. Оценителите във всяка страна се избират от УО и НО.
- (2) УО ще се позовава на оценители със специфична експертиза, избрани чрез открити централизирани конкурси на национално ниво, провеждани от дирекция „Централно координационно звено“ в Министерството на финансите на Република България.
- (3) НО ще се позовава на оценители със специфичен опит, избрани чрез открити централизирани конкурси на национално ниво, провеждани от съответните органи в рамките на НО.
- (4) Разходите на оценителите се покриват от бюджета на програмата (Техническа помощ).

Член 12

Съвет за управление

- (1) Разработената и прилагана на местно ниво Териториална стратегия (наричана по-долу „ТС“), в съответствие с членове 20 и 21 от Регламент (ЕС) 2021/1059 и членове 28-34 от Регламент (ЕС) 2021/1060, е в основата на изпълнението на Приоритет 3 на Програмата.
- (2) Определеният Съвет за управление на Териториална стратегия (наричан по-долу „СУ“) ръководи изпълнението на ТС. Съставът на СУ изцяло отразява принципа на партньорство. Той се състои от съответните териториални участници от двете страни на границата, които са номинирани от външни институции и лица. Списъкът на членовете на СУ се публикува на уебсайта на програмата.

- (3) Членовете на СУ запазват собствеността си върху ТС и гарантират нейното изпълнение в полза на местното интегрирано териториално развитие и при пълно зачитане на обществения интерес. При изпълнение на задълженията си членовете на СУ действат в съответствие с принципите на партньорство, безпристрастност, почтеност и взаимно доверие и се ангажират със защитата на гражданските, политическите, социалните, икономическите и културните права на общностите от двете страни на границата.
- (4) СУ участва в подбора на проектите, които ще бъдат подкрепени по линия на ТС. Организацията на процеса на подбор, включително критериите за подбор, се разработва и привежда в съответствие с пакета документи за кандидатстване по съответната покана за подаване на проектни предложения. Освен това СУ носи общата отговорност за изпълнението, мониторинга и оценката на ТС.
- (5) При изпълнение на задълженията си, включително при вземането на решения, членовете на СУ се ръководят от процедурни правила, одобрени от СУ.
- (6) При изпълнение на задълженията си, членовете на СУ се подпомагат от Оперативно звено (наричано по-нататък „ОЗ“). Определянето на даден орган като ОЗ се поема от СУ, от персонала на СС.
- (7) ОЗ ще изпълнява административни задачи, свързани с работата на СУ, като например (списъкът не е изчерпателен) ще подпомага процеса на подбор, в който участва СУ; ще изготвя, събира и разпространява сред членовете на СУ всички документи и материали, свързани с работата му, ще организира и подпомага заседанията на СУ; ще координира документооборота и обмена на информация между СУ и УО/НО. ОЗ е звеното за контакт на СУ и цялата кореспонденция, свързана с дейностите на СУ, се адресира до него.

Глава III

ИЗПЪЛНЕНИЕ

Член 13

Избор на операции и сключване на договори

- (1) Операциите по Програмата се избират от КН в съответствие със стратегията и целите на програмата. КН одобрява методологията и критериите, използвани за подбора на операциите.

- (2) Изборът на операция се извършва в съответствие с изискванията, определени в член 22 от Регламент (ЕС) № 2021/1059.
- (3) УО в сътрудничество с НО прилага критерии и процедури, които са недискриминационни, прозрачни, осигуряват достъпност за хората с увреждания, гарантират равенство между половете и вземат предвид Хартата на основните права на Европейския съюз, принципа на устойчивото развитие и политиката на Съюза в областта на околната среда. Тези критерии и процедури осигуряват приоритизиране на операциите, които трябва да бъдат избрани с оглед на максималния принос на финансирането от Съюза за постигане на целите на Програмата и за прилагане на измерението на сътрудничеството в операциите.
- (4) Изборът на операция изисква изричното одобрение на УО и НО в КН, когато цялата операция или част от нея се изпълнява извън програмния район в рамките на Съюза или извън него.

Член 14

Наддоговаряне

- (1) Когато програмата наближава 100 %, УО, съгласувано с НО, предлага на КН да приеме основните принципи на процеса на наддоговаряне въз основа на степента на финансово изпълнение на ниво проект. След одобрение от страна на КН, УО пристъпва към сключване на договори за субсидия с бенефициентите, в съответствие с класирането на проектите и предложенията от резервния списък по последната покана.
- (2) Бенефициентите носят финансовата отговорност за наддоговаряне. В случай че УО не може да възстанови дълговете, възникнали в резултат на наддоговаряне, в съответствие с разпоредбите на договорите за субсидия, НО възстановява на УО съответните суми, свързани с партньорите по проекта, намиращи се в Република Северна Македония.

Член 15

Обществени поръчки

- (1) Когато изпълнението на дадена операция изисква възлагане на договори за услуги, доставки или строителство от бенефициера, се прилагат правилата за възлагане на обществени поръчки, определени в член 58 от Регламент (ЕС) № 2021/1059.
 - а. Когато партньорът по проекта се намира в България и е възлагащ орган или

възложител по смисъла на правото на Съюза, приложимо към процедурите за възлагане на обществени поръчки, се прилагат националните закони, подзаконови и административни разпоредби.

в. Когато партньорът по проекта се намира в Република Северна Македония, приложимите правила за възлагане на обществени поръчки за бенефициентите от Република Северна Македония са посочени в Приложение II към Финансовото споразумение.

- (2) За възлагането на стоки, строителство или услуги във всички случаи, различни от описаните по-горе, се прилагат процедурите за възлагане на обществени поръчки, предвидени в членове 181 и 182 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 и точки 37-42 от глава 3 от Приложение I към Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509.
- (3) За възлагането на договори за услуги, доставки и работа от страна на НО в рамките на бюджетните средства за „Техническа помощ“ процедурите за възлагане на обществени поръчки се позовават и на Приложение II към Финансовото споразумение.

Член 16

Задължения за докладване

- (1) За да се гарантира наличието на изчерпателна и актуална информация за изпълнението на програмата, УО следва да осигури електронно отчитане на количествените данни. УО следва да предава на Комисията по електронен път кумулативните данни за програмата до 31 януари, 30 април, 31 юли и 31 октомври всяка година в съответствие с образца, посочен в Приложение VII към Регламент (ЕС) 2021/1060.
- (2) УО следва да докладва за нередности в съответствие с критериите за определяне на случаите на нередности, които трябва да бъдат докладвани, данните, които трябва да бъдат предоставени, и формата за докладване, посочени в Приложение XII към Регламент (ЕС) 2021/1060. НО следва да предоставя на УО необходимата информация за спазване на съответните разпоредби (включително всички случаи на нередности, измами и предоставена помощ *de minimis*).
- (3) По отношение на възстановяването на суми, след като правителството на Република България или правителството на Република Северна Македония възстанови на УО всички неправомерно изплатени суми на партньор, то може да започне процедура за възстановяване на суми срещу този партньор съгласно националното си

законодателство. В случай на успешно възстановяване съответната държава може да използва тези суми за националното съфинансиране на съответната програма Interreg. В този случай тя няма да има никакви задължения за докладване пред органите на програмата, КН или Комисията по отношение на тези национални възстановявания.

Член 17

Водене на документация

- (1) УО и НО осигуряват събирането, записването и съхраняването по електронен път на данните за всяка операция, необходими за мониторинга, оценката, финансовото управление, проверките и одитите в съответствие с Приложение XVII към Регламент (ЕС) № 2021/1060.
- (2) Съгласно разпоредбите на член 69 от Регламент (ЕС) № 2021/1060 всички документи, необходими за одитната следа, са посочени в Приложение XIII.
- (3) В съответствие с разпоредбите на чл. 82 от Регламент (ЕС) № 2021/1060 сроковете за съхранение на всички разходооправдателни документи, свързани с операция, подкрепена от фондовете, са за период от 5 години, считано от 31 декември на годината, в която е извършено последното плащане от УО към бенефициента, и в съответствие със съответното законодателство на страните.

ГЛАВА IV

ФИНАНСОВИ РАЗПОРЕДБИ И КОНТРОЛ

Член 18

Национално съфинансиране

- (1) Националното публично съфинансиране по Приоритети 1, 2 и 3 на Програмата, възлизащо на минимум 15% от общия бюджет, се осигурява от участващите държави пропорционално на разпределението на средствата между партньорите от всяка държава.
- (2) Всяка участваща страна осигурява националното публично съфинансиране на получените средства за техническа помощ по ИПП III на етапа на тяхното изразходване.
- (3) В съответствие с член 93 от Регламент (ЕС) № 2021/1060 междинните плащания от Европейската комисия не могат да надвишават 95% от сумата, получена от

прилагането на процента на съфинансиране за всеки приоритет. УО и НО са отговорни за осигуряване на останалия принос на ЕС (5%), необходим за финализиране на проектите, пропорционално на одобрения бюджет на проектите на бенефициентите от Република България, съответно бенефициентите от Република Северна Македония, до момента, в който Европейската комисия определи и възстанови сумата на крайния остатък (след разглеждане и приемане на отчетите, в съответствие с чл. 98, чл. 99 и чл. 100 от Регламент (ЕС) № 2021/1060.

Член 19

Банкови сметки и валутен курс

- (1) НО отговаря за осигуряването на банкова сметка в евро за получаване на средствата по ИПП III за Техническа помощ.
- (2) Курсовите разлики, които възникват при преизчисляването на националната валута от/към евро, се поемат от съответните партньори по проекта.
- (3) В съответствие с член 38, параграф 5 от Регламент (ЕС) № 2021/1059 разходите, платени в друга валута, се преизчисляват в евро от всеки бенефициер, като се използва месечният счетоводен обменен курс на Комисията за месеца, през който тези разходи са били представени за проверка.

Член 20

Плащания към Водещите партньори (Приоритет 1, 2 и 3)

- (1) УО носи отговорност за изплащането на допустимите верифицирани разходи (ИПП III и българското национално публично съфинансиране) на Водещите партньори.
- (2) НО носи отговорност за изплащането на националното публично съфинансиране на партньорите по проекта от Република Северна Македония, съответстващо на верифицираните разходи от УО.

Член 21

Плащания на средства по ИПП III за Техническа помощ

- (1) В съответствие с член 27 от Регламент (ЕС) № 2021/1059 средствата за Техническа помощ по ИПП III са част от финансовото разпределение на всеки приоритет и се възстановяват от Европейската комисия като единна ставка за допустимите разходи, включени във всяко заявление за плащане, подадено до Комисията.

- (2) Във връзка с дейностите по управление на програмата, изпълнявани от участващите държави, средствата за техническа помощ по ИПП III в рамките на програмата се разпределят в размер на 69% за УО и 31% за НО.
- (3) В съответствие с член 2, параграф 4 от Решението за изпълнение на Комисията за одобряване на Програмата и след одобряването на всяко заявление за плащане Европейската комисия превежда средствата за техническа помощ по ИПП III като 15% от средствата по ИПП III от одобрените разходи по проекта. УО превежда 31% от получените средства по Техническа помощ ИПП III на НО в срока, посочен в Наръчника по програмите.
- (4) УО и НО трябва да осигурят ресурси за предварително изразходване от собствения си бюджет, необходими за изпълнението на дейностите по Техническа помощ.
- (5) УО и НО получават предварително финансиране за дейностите по Техническа помощ от авансовото плащане, получено от Европейската комисия по програмата в съответствие с член 10, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 2021/1529. Плащането за предварително финансиране за дейностите по Техническа помощ на УО и НО се ограничава до 15% от полученото плащане за предварително финансиране по Програмата без средствата за Техническа помощ и в съотношение, посочено в член 21, параграф 2 от настоящото Споразумение за изпълнение.
- (6) Плащането за предварително финансиране на дейностите по техническа помощ, получено от УО и НО, се възстановява от средствата за Техническа помощ, възстановени от Европейската комисия, до пълното им възстановяване.

Член 22

Допустимост на разходите

- (1) Общите правила за допустимост на разходите по програмата са в съответствие с член 63, член 64 и член 67 от Регламент (ЕС) № 2021/1060. Освен това по отношение на допустимостта на разходите по Програмата следва да се прилагат членове 37, 38 и 56 от Регламент (ЕС) № 2021/1059. Установена е ясна йерархия на правилата за допустимост на разходите, тъй като правилата на ЕС и на Програмата имат предимство пред съответните национални правила.
- (2) Правилата за допустимост на разходите по отношение на разходите за персонал, офисни и административни разходи, пътни и квартирни разходи, разходи за външна експертиза и услуги, разходи за оборудване, разходи за инфраструктура и

строителство и прилагане на съответните варианти за опростяване на разходите са в съответствие с Регламент (ЕС) № 2021/1059 (членове 39-44).

- (3) Без да се засягат правилата за допустимост, установени в актовете, посочени в параграфи 1 и 2 от настоящия член, КН може да установи допълнителни правила за допустимост на разходите за Програмата като цяло, приложими и за двете участващи държави.
- (4) По въпроси, които не са обхванати от правилата за допустимост, установени в параграф 1, 2 и 3 от настоящия член, се прилагат националните правила на участващата страна, в която са извършени разходите.

Член 23

Нередности и възстановяване на неправомерно платени средства

- (1) Всяка участваща държава отговаря за предотвратяването, откриването, коригирането и докладването на нередности, включително измами, както и за възстановяването на неправомерно изплатени суми на бенефициери, намиращи се на нейна територия (заедно с лихвите в случай на забавени плащания). Двете страни уведомяват Европейската комисия за всяка открита от тях нередност и я информират за хода на административните и съдебните производства.
- (2) НО и УО водят отчетност и надлежно поддържат Регистър на сигналите за съмнения за нередности и Регистър на нередностите. НО трябва да:
 - информира УО за всеки сигнал за съмнение за нередност и за всяка регистрирана нередност на неговата територия - поотделно в тридневен срок след регистрирането им;
 - изпраща на УО Регистъра на сигналите за съмнения за нередности и Регистъра на нередностите - на тримесечна база.
- (3) Бенефициерите възстановяват на Водещия бенефициер всички неправомерно изплатени суми. В съответствие с член 52, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 2021/1059 УО гарантира, че всяка сума, изплатена в резултат на нередност, се възстановява от Водещия бенефициер. В случай че водещият бенефициер не успее да осигури възстановяване на средства от други бенефициери или ако УО не успее да осигури възстановяване на средства от Водещия бенефициер, участващата страна, на чиято територия се намира съответният бенефициер, възстановява на УО неправомерно изплатената на този бенефициер сума в рамките на една година от датата на регистриране на нередността.

- (4) В случай че НО е възстановило неправомерно изплатените суми на УО на партньор, намиращ се на територията на Република Северна Македония, НО може да започне процедура за възстановяване съгласно националното законодателство.
- (5) Ако НО не възстанови на УО неправомерно изплатените суми на партньор, намиращ се на територията на Република Северна Македония, в срок от една година от датата на регистриране на нередността, УО уведомява Европейската комисия с оглед прилагане на разпоредбите на член 52, параграф 5 от Регламент (ЕС) № 2021/1059.
- (6) В съответствие с член 52, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 2021/1059 участващите страни се споразумяват, че бенефициерите и УО не са задължени да възстановяват неправомерно изплатена сума, която не надвишава 250 ЕВРО от средствата по ИПП III, без да се включват лихвите за дадена операция в една счетоводна година. УО информира Комисията, че участващите държави са се споразумели за това.
- (7) В случай на обжалване на декларация/и УО и НО отговарят за провеждането на съответната процедура/и в съответствие с разпоредбите и сроковете, посочени в ръководството на програмата.
- (8) В случай на недопустими разходи на ниво проект, които не са резултат от нередност или измама, Водещият бенефициент/бенефициентът възстановява недопустимата сума. Специални разпоредби относно възстановяването на суми, предмет на нередност или недопустим разход, се включват както в договора за субсидия, който се подписва между УО и Водещия бенефициер, така и в споразумението за партньорство, което се подписва между бенефициерите.

Член 24

Финансови корекции от страна на Европейската комисия

- (1) Европейската комисията извършва финансови корекции, като намалява подкрепата от фондовете по ИПП III за дадена програма в съответствие с член 104 от Регламент 2021/1060.
- (2) В случай на финансови корекции от страна на Комисията, длъжници се на системни нередности (когато отговорността не може да бъде възложена на конкретен програмен партньор/регион), двете участващи страни се ангажират да възстановят сумата пропорционално на одобрените бюджети на проектите от бенефициентите от Република България и съответно бенефициентите от Република Северна Македония.
- (3) В случай на отмяна на бюджетни задължения на ниво програма в съответствие с член 105 от Регламент (ЕС) № 2021/1060 сумите се отменят от наличния бюджет на

програмата и/или от неизпълнените проекти. Участващите страни могат също така да решат отменената сума да бъде осигурена от държавните бюджети пропорционално на разпределението на средствата между партньорите от всяка страна в съответствие с одобрените бюджети на проектите.

ГЛАВА V

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 25

Наръчник и Насоки за изпълнение

Наръчникът за изпълнение на Програмата, Насоките за изпълнение на проекти, както и други специфични документи с указания се разработват съвместно от УО и НО.

Член 26

Комуникация

Официалният език на Програмата е английски език. В тази връзка всяка писмена комуникация между страните, органите и бенефициентите, участващи в изпълнението на Програмата, се осъществява на английски език.

Член 27

Изменения на Споразумението за изпълнение

Всяко изменение на настоящото Споразумение за изпълнение се осъществява чрез Допълнително споразумение, което влиза в сила в съответствие с член 29, ал. 1 от настоящото Споразумение и представлява неразделна част от настоящото Споразумение за изпълнение.

Член 28

Уреждане на спорове

В случай на спорове партньорите се съгласяват да намерят приятелско и взаимно приемливо решение. Ако заинтересованите страни не успеят да постигнат приятелско решение, всички спорове, възникнали във връзка с изпълнението на програмата, се решават от компетентния български съд.

Член 29

Влизане в сила и срок на валидност и действие

- (1) Споразумението за прилагане влиза в сила на датата на получаване по дипломатически път на втората нота, с която се уведомява, че са изпълнени всички изисквания на съответните законодателства за влизането му в сила.
- (2) Споразумението за изпълнение се прилага за срока на изпълнение на програмата за сътрудничество, включително за изготвянето на окончателния доклад за изпълнението съгласно член 43 от Регламент (ЕС) № 2021/1060).
- (3) Настоящото Споразумение за изпълнение се състави и подписа в два оригинални екземпляра на хартиен носител на официалните езици на двете страни - български език, съгласно Конституцията на Република България и македонски език, съгласно Конституцията на Република Северна Македония, и на английски език, като всички текстове имат еднаква сила. В случай на разминавания в тълкуването, текстът на английски език има предимство.

Република България,
представявана от министъра на
регионалното развитие и
благоустройството,
действащ от името на правителството
на Република България,

Място: София
Дата: 18.12.2024 г.

Република Северна Македония,
представявана от министъра на
местното самоуправление,
от името на правителството на
Република Северна Македония,

Място: Скопје
Дата: 29.11.2024